

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1927 május 25.

Felolós szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA
12
FILLER.

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 36 Pengő, 1/4 évre 18 Pengő, 1/8 évre 9 Pengő, 1 órára 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évi. 118. szám.

Lindberget a kongresszusi nagy érdeméremmel tüntetik ki

Az Óceán hősnőnek anyja nyugodtan tanított, amíg a fia átrepült a tengeren

New-york, május 24. Itt és Washingtonban nagy előkészületek történnék Lindberg fogadására. Ugy tudják, hogy vissza az utat hajón teszi meg. Megérkezése után

az elnök át fogja neki nyújtani a kongresszus nagy érdemérmét, amely a legnagyobb kitüntetés az Egyesült Államokban.

Lindberg anyja, mint a Newyork Times jelenti, aránylag nyugodtan tanított fia repülése alatt a detroiti iskolában, ahol a kémia tanára. Egész szombaton feltűnően nyugodt volt, csak amikor a repülés sikerét jelentették, akkor látszott rajta némi izgalom. A tanárnőt az újságírók nagy számmal keresték fel s mindegyiknek csak annyit mondott:

büszke arra, hogy ilyen fiu anyja lehet.

A newyorki hivatalos számítás szerint Lindberg Newyork—Páris közti útjában 3610 angol mérföldet tett meg, vagyis leverte azt a rekordot is, amelyet Liénot és Costes francia repülők állítottak fel a leszállás nélküli távrepülésben. Az eredmény számítását elismerés végett a nemzetközi légi szövetség elé fogják terjeszteni.

Bird kapitány kijelentette, hogy Lindberg sikere után is föntartja szándékát az Atlanti Óceán átrepülésére, csupán kedvező időpontot vár.

„Nem pénzért repültem”

Páris, május 24. Az Óceán hőse magas, szálal alak, az első pillantásra gyerekljúnak látszik, mozgása fürgé, de ha jól szemébe néz az ember, akkor látja, hogy fiatal kora ellenére érett férfi, erős sportsman, szeme és arcvonásai elárulják a viharedzett embert. A régi, kopott, szürke ruha van rajta, az egyetlen öltözet, amit magával hozott az Óceánon túlról. Az elnyűtt szürke öltözettel kirívóan elüt a lábán levő világossárga, vadonatúj félcipő. Beszédmodora az első pillanatban megnyeri számára mindenkinek a rokonszenvét, keresetlen, barátságos, szeme mosolygós, csak kezének ideges rángatózása árulja el azokat az izgalmakat, amelyeket átélt. Minden kérdésre készségesen válaszol, lekötelezetten udvarias, olyan szerény, hogy szinte zavarba ejti vele az embert. Legelőször is azt kérdeztem Lindbergtől, hogy mik a legközelebbi tervei?

Szombaton Brüsszelbe repülök és hétfőn London felé startolok.

Már kiadtam az utasítást, hogy hozzák rendbe a gépemet. Mert tudnia kell, hogy a leszálláskor Le

Bourgetben az ujjongó tömeg sok kárt tett benne. Tegnap megnéztem. Szerencsére könnyen reparálhatók a károk, nem vittek el belőle néhány vasrudnál és huzalnál egyebet, no meg a szárnyak vasstag vasznából éles és erős késsel kivágtak néhány kis darabot emlékül, — válaszolt Lindberg mosolyogva.

— És azután? — kérdezem.
— Azután semmi. Egyelőre nincsenek terveim.

— Meddig marad Londonban?
— Nem sokáig. Semmiféle szerződést nem fogadok el, kötelezettséget nem válllok, mielőtt nem megyek vissza az Egyesült Államokba. Amilyen gyorsan csak lehet, igyekszem vissza Amerikába, — felelt Lindberg. — Egyébként

nem vállalkoztam az Óceán átrepülésére, hogy pénzt keressék. A kecségtető ígéreték

nem izgattak, csak a sportlelkesedés tüzelt,

a repülés sportja, hogy bebizonyítsam, milyen teljesítőképes egy repülőgép. Meg vagyok arról győződve, hogy egy jó aeroplán számára nincs lehetetlen, csak az az egy kérdés eldöntendő még, hogy több motoru vagy egy motoru repülőgép célszerűbb-e a rendszeres repülőjáratokra.

— Mielőtt visszatér Amerikába, fog Páris fölött repülni? — kérdezem a kapitányt.

— Hogyne. Valószínűleg már szerdán.

A levegőből akarom megköszönni a párisiaknak azt a kedvességét, hogy olyan lelkesen fogadtak.

— És aztán később fog nagy oceáni utakra vállalkozni? Nem tervez egy nagy utat a Csendes-Oceán fölött?

— Nem, legalább egyelőre nem. Most eljöttem Newyorkból Párisba és talán néhány hónapig nem fogok nagy repülőutakra indulni.

— Hogy tudta betartani az irányt az oceáni repülőút egész folyamán? Tudtommal a szakértők a legjobban ezen csodálkoznak az ön newyork—párisi repülésében.

— Ez meglep engem — felelt Lindberg —, hiszen két kitűnő műszerem van, két iránytűm, az egyik indukciós kompasz, ez pedig teljesen elegendő.

Kijelöltem magamnak az irányt és még három mérföldet sem tévedtem.

Csak Irland fölött volt körülbelül ennyi eltérésem a megszabott utiránytól. Minden száz mérföldnél korrigáltam az irányt a kompasz segítségével.

— És hogy tudta, hogy 100 mérföldet már a háta mögött hagyott?

— Zsebóram segítségével. Egy óra 100 mérföld. Az első 1000 mérföld alatt nagyon rossz volt az idő. Téves az az állítás, hogy a kedvező idő segítette elő repülésem sikerét. Az egyetlen, ami megsegített és ami ezentul is segítségemre lesz, kitűnő gépem, amely az órási megterhelhetettség ellenére pompásan működött.

Hó és jég borította el, voltak percek, amikor elfogott a halálos aggodalom

és az a gondolat villant át agyamon, hogy jó lesz visszafordulni, de motorom megnyugtatót: egyformán, szaltályosan dolgozott.

A tiszántuli református egyházkerület a földadományokat és segélyeket törvényileg kívánja becikkelyeztetni

Kedden kezdődött az egyházkerület tavaszi rendes közgyűlése — A közgyűlés meleg ünneplésben részesítette gróf Degenfeld József főgondnokot

A Tiszántuli Református Egyházkerület kedden kezdte meg tavaszi rendes közgyűlését, amelyen Baltazár Dezső dr. püspök lelkészelnök és Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok elnökölték. Mindkét elnöknek a közgyűlés tagjai részéről meleg ünneplésben volt része. Baltazár Dezső püspököt egymásután keresték fel a közgyűlési tagok és üdvözölték egyrészt névnapja alkalmából, másrészt a református nagygyűlésen történt szerepléséért. Degenfeld József gróf főgondnok ez alkalommal betegségéből felgyógyulása óta elsőször elnökölt. Szép bizonyossága volt a közgyűlés viselkedése annak a nagy megbecsülésnek, meleg szeretetnek és határtalan tiszteletnek, amelyben az ősz főgondnoknak teljesen megérdemelten és méltán része van.

A közgyűlés a „Te benned bízunk eleitől fogva...” kezd-tű dicséret eléneklésével kezdődött. Majd

Baltazár Dezső dr. püspök magasztos imát mondott. Degenfeld József gróf főgondnok pedig rövid elnöki megnyitót tartott,

amelyben rámutatott arra, hogy súlyos betegségéből történt felgyógyulása után ismert tehetségéhez és erejéhez mérten szolgálhatja az egyházkerület és egyház érdekeit. (Éljenzés.) Rámutatott arra, hogy az egyháznak nehéz körülményekkel kell megküzdenie. A kiadások mindig emelkednek. De bizniok kell a jó Isten segítségében, amelyet alázattal kér. Bejelentette, hogy az 1917-ben megválasztott zsinat ideje lejárt. Szükségessé vált tehát új zsinat megalkotása. A szükséges lépéseket az új zsinati választás engedélyezésére megtették. Meleg szavakkal emlékezett meg a reformátusság nagy halottairól. Elparentálta György Endrét, dr. Darányi Ignácot, dr. Kalloda Ferenc békési és Buttyka Boldizsár hajduböszörményi tanárt

Degenfeld gróf ünneplése

Az elnöki megnyitó után Baltazár Dezső dr. emelkedett szólásra és felkérte a közgyűlés tagjait, hogy álljanak fel. A közgyűlés tagjai erre felállottak s állva hallgatták meg a püspök szavait: — Hajtsa meg alázatosan a fejét a közgyűlés minden tagja az Isten

kegyelmes királyi széke előtt, ahonnan az az áldás származott, hogy ősz vezérünknek és atyánknak visszaadta egészségét. Abból a szomorúságból és bánatból, amely ősi közgyűlésünkön felettünk borongott, megértheti mindenki az öröm nagy fényét s az isteni kegyelem nagyságát, hogy Degenfeld József gróf főgondnokot a mindenható visszaadta. Kéri az isteni kegyelmet, hogy még évek hosszú során át legyen a főgondnok az egyház vezetésének élén.

A közgyűlés lelkes szeretettel ünnepelte a főgondnokot, aki meghatottan mondott hálás köszönetet a megnyilatkozott szeretetért, tiszteletért. A közgyűlés az elnöki megnyitó tudomásul vétele után megbízta az elnökséget, hogy az új zsinat megalakítására vonatkozóan járjon el és intézkedjék.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a megüresedett képviselői helyre a legtöbb szavazatot nyert Nagy Miklós tanárt és Bodor Lajos tanitót választotta meg. Igazolva ezután a közgyűlés a megjelenteket, s megállapították a tárgysorozatot. Éljenzéssel és helyesléssel vette tudomásul, hogy

dr. Erdős József egyetemi tanár további szolgálatát a minisztertanács engedélyezte.

Az általános érdekű ügyek során kimondta a közgyűlés, hogy a felsőszabolcsi egyházmegye ama beadványát, amely szerint az egyházmegye azt kérte, hogy az énekeskönyvek olcsóbbá tétele érdekében adjanak ki hangjegyek nélkül csak szöveggel készült énekeskönyveket, — felterjeszti a konventhez.

A debreceni református egyház és egyházmegye határozatát arról, hogy

az istenkáromlás ellen a kormány szigorubb büntető intézkedéseket tartalmazó törvényjavaslatokat terjesszen be az országgyűléshez.

a közgyűlés felterjeszti a konventhez.

A vallásérelmi ügyek elintézése után elrendelte a közgyűlés a György Endre elhalálozásával megüresedett tanácsbírói állás és a tanári és tanítóképviseleői megbízások június 30-án történő lejárása folytán e helyek választás utján való betöltését.

Kimondta a közgyűlés, hogy a mindekorai kollégiumi és egyházkerületi levéltárnoknak, könyvtárnoknak, a lelkesítő intézet igazgatójának az egyházkerület közgyűlésében tanácskozási jogot ad és Kiss Ferenc egyetemi tanárt, Csikesz Sándor egyetemi tanárt és Vargha Zsigmond dr. egyetemi m. tanárt azonnal meg is hívta a közgyűlésre.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a tanítóképző részére a zeneremben 17.000 pengő költséggel felállítandó orgona költségeinek felét vállalja.

A pénzügyi bizottság jelentése során a püspök indítványára kimondta a közgyűlés, hogy a várossal, mint társtulajdonossal együtt megalakítandó nyomdafeltüvelőbizottságba az elnökség két tagját és Tóth Lajos dr.-t küldi ki azzal, hogy e tisztségért semmiféle javadalmazás, jutalék nem járhat.

Kimondta a közgyűlés, hogy segédlelkészeket a jugoszláv egyházmegyébe csak a püspök engedélyével lehet kibocsátani és csak akkor, ha itthon egyetlen egyházközségnek sincs szüksége segédlelkészre.

Megkönnyítette a közgyűlés a megszállt területekről jövő segédlelkészek vizsgálatát.

Örömmel fogadta a közgyűlés a Magyar Kálvin Szövetség közeledését és az együttműködést meleg ronszenyvel támogatja.

Az Országos Földbirtokrendező Bizottság által az egyházaknak juttatott földekre vonatkozó jelentés kapcsán Görömbey Péter esperes azt kívánta, írjon fel a közgyűlés a konventhez, kérje a kormánytól, hogy

a földadományozást az országgyűlés alkotmányos uton, törvényben örökítse meg, becikkelyezze a földhöz juttatás tényét és célját is.

A protestánsoknak mindig az volt a követelése, hogy ilyen intézkedések törvénnyel tétessenek meg. Ha-

lás azért, hogy a kormány rendeltileg is földhöz juttassa az egyházakat, de mégis törvényben kell ezt becikkelyezni.

Mária Terézia 1741-ben rendeltileg vette el a protestánsok földjeit és mondta ki, hogy sem templomi, sem iskolai célra nem kaphatnak földet.

Baltazár Dezső dr. püspök kéri, hogy ne csak a földhözjuttatásra vonatkozóan kérje a közgyűlés, illetve a konvent a törvénybeiktatást, hanem

az 1848. évi XX. tc. alapján juttatott és juttatandó minden javakra és segélyekre vonatkozóan is.

A közgyűlés ez indítványt elfogadta.

Tárgyalták ezután a pénzügyi bizottság előterjesztését az egyházkerületnek juttatott 900 hold föld hasznosítása tárgyában. A pénzügyi bizottság azt javasolta, hogy a juttatott földbirtok átvételével és annak hasznosításával bízzák meg a pénzügyi bizottságot, illetve a kiküldendő hármast bizottságot. Megjegyzendő, hogy

a birtokot az egyházkerület azzal a határozattal és kimondott rendeltetéssel kapta meg tulajdonul, hogy annak jövedelme a püspök javadalmazására szolgál.

A kérdésnél két felfogás került egymással szembe. Az egyik felfogás az volt, hogy az egyházkerületnek a birtok kezelésébe beleszólnia nem szabad, mert annak jövedelme tisztán a püspöké és ő úgy kezeli és hasznosítja, ahogyan akarja. A másik felfogás az volt,

Különvélemény a városi tisztviselők illetmény rendezése ügyében*

A Debreceni Független Ujság e hó 15. és 22. számában a városi tisztviselők illetményeinek rendezéséről megjelent közleményekkel szemben különvéleményt jelentek be, mert ezek a közlemények szerintem egyoldalúak, csak a tisztviselők szempontjából világították meg a kérdést, de nem beszéltek a közönség szempontjairól, amelyek pedig szintén teljes figyelmet és méltánylást érdemelnek. Nem hiszem, hogy bárki is a tisztviselőkkel szemben elfogultsággal vádolható, engem az a vád annál kevésbé érhet, mert egyike voltam azoknak, akik Debrecen város közgyűlésén mintegy két évtized előtt éles harcot folytattunk a tisztviselői fizetések rendezése, illetve felemelése érdekében és ma sem változott akkor hirdett és követett meggyőződésem, hogy jó közigazgatást csak jól fizetett tisztikartól várhatunk

és minden áldozat, melyet a tisztviselők gondtalan megélhetésének biztosítására hozunk, bőségesen megtérül abban, ha a közigazgatás kifogástalan módon működik. Másrészt nem szabad szem elől téveszteni, az adózó közönség teherbíró képességét sem és a tisztviselők illetményei újabb megállapításában ez a szempont egyik döntőfontosságú tényező legyen. Egyetlen tisztviselője Debrecen városának sem fogja tagadni, hogy

A tárgyilagosság alapján helyt adunk az egyes érvelésű cikkeknek, bár néhány szempontjával nem értünk egyet.

hogy az egyházkerület, mint tulajdonos, különben is csak a bérbeadás, avagy a hasznosítás kérdésében cselekednék és pedig úgy, hogy a birtok minden jövedelme a püspöké lenne, amelynek egyetlen filléréhez sem nyulna az egyházkerület.

A kérdéshez hozzászóltak Márk Endre, Papszász Elemér, Sz. Kun Béla, Szegedy Kálmán, Tóth Lajos dr., aki kimutatta, hogy itt nem alapítványról, hanem határozott céllal tett adományról van szó.

Baltazár Dezső dr. maga is a bizottság kiküldéséről és amellel nyilatkozott, hogy e bizottság kezelje a birtokot és az egyházkerület adja ki neki a javadalmazást. A földet az egyházkerületnek adták — mondta. — Ő mindig az egyházkerületnek tisztviselője, első tisztviselője volt és az is akar maradni. Ez az álláspont felel is meg a protestáns alkotmányos felfogásnak. Nem is lenne helyes, ha ő fogadna el földbirtokot az államtól.

A püspöknek emez elismeréssel, helyesléssel és tetszéssel fogadott felszólalása után a közgyűlés úgy is határozott, hogy

e földbirtok átvételére és kezelésére a javasolt bizottságot küldte ki azzal, hogy a földbirtok minden jövedelme csonkítatlanul a püspök javadalmára szolgál.

A bizottsági ügyek és előterjesztések letárgyalása után a közgyűlés tanácskozási megszakították. Délután egyházkerületi bírósági ülés volt, este hat órakor pedig a közgyűlés tagjai elmentek a diakonissza estélyre.

a törvényhatósági bizottság gavallérosan fizette tisztviselőit az utóbbi két évtizedben

és nem hiszem, hogy a tisztviselőiről való gondoskodás terén egyetlen magyar város is elment volna azon határig, ameddig Debrecen elment. És ha ma a törvény szava a tisztviselői illetmények revízióját írja elő, mert a takarékos elvét kívánja keresztül vinni az önkormányzati testületek gazdálkodásában az egész vonalon, akkor

a tisztviselőknél sem szabad zugolódni, ha a revízió némileg csökkenti is jövedelmüket.

Debrecen város tisztviselői karát a törvényhatósági közgyűlés atyai gondoskodása megkímélte a defláció szenvedéseitől, megkímélte azoktól a nélkülözésektől, melyeket az állami közigazgatás tisztviselői kénytelenek voltak elviselni, nem is beszélve

a magántisztviselőkről, akiknek jövedelme sok esetben még ma sem érte el békebeli jövedelmüknek a felét sem.

De kérdem: kinek a jövedelme éri el a békeparitást? Néhány kivételes szerencsés embert nem számítva aligha kapnék erre a kérdésre igenlő feleletet a különböző foglalkozású csoportokba tartozók bármelyikétől is. A polgárság terhei azonban aránytalanul megnövekedtek. A földadó, a házadó tetemesen a békebeli arány fölé emelkedett és ugyanazokra,

akik a földadót és a házadót fizetik nehezedik Debrecenben évek óta még a telekértékadó is — bár ettől a jövő évben végleg megszűntünk és ugyanez az osztály valamint a társulati adóval megterhelt adózó csoport fizeti az 50 százalékos közügyi pótdadót. Ezzel azonban nem merül ki az adózó közönség teherviselési kötelezettsége. Az újabb beruházások közül a járda és utburkolási költségekhez is köteles a háztulajdonos 50 százalékos arányban hozzájárulni, ami akkor is elviselhetetlenséggel határos sulyu teher, ha néhány évre felosztva kell fizetni a hozzájárulást. Ha mindezeket figyelembe vesszük, fel kell vetnem a kérdést:

nem kellene-e a takarékos utjára lépni az önkormányzatnak még akkor is, ha a törvény szava nem kényszeritené erre?

És ha tekintjük, hogy Debrecen város költségvetésében a közigazgatás szükséglete 2.196.327 pengő 74 f-t, a nyugdíjak összege 777.049 pengőt emészt fel, az összes személyi kiadások 3.000.000 pengőre rugnak és ha tekintjük, hogy a költségvetésben 621.894 pengő a közügyi pótdadóval fedezendő hiány, akkor azt kérdezem, nem érkezett-e el az idő a kiadások csökkentésére ott, ahol épen mód kínálkozik és ahol a kiadások csökkentésével nem ütnék érzékeny sebeket?

En ugyanis

nem írom alá a tisztelt cikkíró urnak azon állítását, hogy Debrecen város tisztviselőit égbekiáltó sérelem érte azzal, hogy az általa hivatkozott belügyminiszteri rendelet a VI-XI. fizetési osztályba sorozta őket, vagyis oda, ahol eredeti helyük volt.

Mert ha a VI. fizetési osztályba sorozott miniszteri osztálytanácsos az 1. fokozatban 61.200.000, a 2. fokozatban 68.400.000, a 3. fokozatban 75.600.000 korona évi fizetést kap, azonban a VII. fizetési osztálynál a VI.-ba előre tolt városi tanácsnokoknak a VI. fizetési osztály 1. fokozata szerinti 75.600.000 korona évi fizetését még 75 százalékos városi pótlékkal megtoldották, az meghaladta a gavalléros gondoskodás határát is. Ebből viszont az következik,

hogyha a városi tanácsnok újból a VII. fizetési osztályban lesz és ha az új törvény szerinti 50 százalékos városi pótlékkal toldják meg törzsfizetését, még mindig nagyobb lesz a javadalma, mint az előtte egy teljes fizetési osztállyal magasabban álló miniszteri osztálytanácsosé, vagyis nem történik égbekiáltó sérelem.

De különvéleményt kell bejelentnem az illetményrendezésnek azon módja ellen is, amelyet a tisztelt cikkíró ur proponál, hogy tegyünk eleget a törvénynek, szállítsuk le az állami tisztviselők fizetésének nivójára városi tisztvi-

Női kalap különlegességek,
Jutányos alkítások
KARDOS BÉLÁNÉ
Miklós-utca 4., I. em.

LENGYEL
FEST, MOS, TISZTÍT
Csapó-utca 28.

BECSI KEMÉNY GALLÉR
1 pengő
FEKETÉNÉL.

selőnk fizetését, de adjuk meg minden tisztviselőnek kivétel nélkül fizetése 50 százalékát mint nyugdíjba beszámítható városi pótlékot és ha még így sem érik el mai illetményük magasságát, a különbözetet adjuk meg **reprezentációs átalány** címén legalább is 11 vezető tisztviselőnek. Meggyőződésünk szerint ez a propositio nem egyéb, mint játék a számokkal, de épenséggel nem ártatlan játék, mert az adózó közönség terhére megy és ami még súlyosabb, játék a törvénnyel. Utóvégre

a törvénynek még sem lehet az az intenciója, hogy ilyen játékot üzzenek vele, hanem a takarékoság és a tulzolt fizetések leszállítása.

A reprezentációs átalánnyal egyébként is óvatosságot ajánlok. A törvény szerint csak néhány vezető tisztviselő részére lehet ilyen átalányt megszavazni, vagyis csak azoknak, akiknek reprezentációs kötelezettsége van, de ilyen tisztviselője nincs 11 Debrecen városának. Azt pedig nem tudom megérteni, hogy ez a propositio miképen egyeztethető össze a *demokrácia* elveivel, mert világos, hogy a tisztelt cikkíró ur ajánlatának elfogadása kirívó aránytalanságot teremtene a felsőbb és az alacsonyabb fizetési osztályba tartozó tisztviselők javadalmazása között.

Agrárius.

Lemondott a Kékosz debreceni csoportjának elnöke

A Kékosz debreceni csoportja vasárnap d. e. igen népes taggyűlést tartott, amelyen tárgyalta a választmány bejelentését, hogy Mándoky Ferenc, a Kékosz elnöke lemondott tisztségéről. A lemondott elnök a taggyűlésen megokolta lemondását.

A közgyűlés kimondta, hogy a lemondást tudomásul veszi és egyelőre nem tölti be az elnöki tisztséget, hanem utasítja a választmányt, hogy az elnök megválasztására a legközelebbi taggyűlés elé javaslatot terjesszen.

Elhatározta a taggyűlés, hogy a közmunkák megindítása érdekében a városi tanácshoz, illetve a polgármesterhez küldöttséget mentsz.

Allást foglalt ezután a munkásbiztosító pénztár autonómiájának visszaállítását mellett és az e tárgyban tartott budapesti nagygyűlés elnökségét értesítette, hogy állásfoglalásához a Kékosz debreceni csoportja is csatlakozik.

Az országos Kékosz e hó 29-én Budapesten országos nagygyűlést tart, amelyre a taggyűlés Vangor Antalt, Frisch Adolfit, Vági Istvánt, Mogyoróssy Imrét és Zelinger Edét küldte ki.

Több egyesületi ügy elintézése után a taggyűlés, amely iránt igen nagy érdeklődés mutatkozott mindvégig, a déli órákban véget ért.

POPLIN INGEK
8 pengőtől
FEKETÉNÉL.

Divat Poulower, kabát,
Lemberjach
Márton Gyula és fia
Fő tér 25.

Két heti fogházra ítélték a Reggel szerkesztőjét, mert szánalmasan bornirt ujságnak nevezte az Új Nemzedéket

Budapest, május 24.

Lázár Miklóst, A Reggel szerkesztőjét ma rágalmazás és becsületsértés címén vonta felelőségre a budapesti büntetőtörvényszék Schadl-tanácsa. Lapjának 1924 december 1-én megjelent számában ugyanis egy hír jelent meg, amelyet az Új Nemzedék magára sértőnek talált. Azt írta ebben a hírben Lázár Miklós az Új Nemzedékről, hogy anná!

„... tehetségtelenebb, szánalmasabb, bornirtabb ujság még Kamcsatkában sincs. A tulajtonosai már hónapok óta be akarják szüntetni ezt a rakás szenecselenséget, sajtakereskedőknek és gesztenyekofáknak bánatára. Az Új Nemzedék ugyanis kedvelt stancilije a sajt- és gesztenyekofáknak s úgyszólván kizárólag e minőségben jut el a közörséghez.”

— Bűnösnek érzi magát — kérdezte Schadl tanácselnök a cikk felolvasása után Lázár Miklóst.

— Nem értem magam bűnösnek — felelt a vádlott — Mindenesetre sajnálom a közlemény érdes, indulatos és kemény hangját, amely nem vall az én megszokott stílusomra. Azonban az Új Nemzedék lét esztendő óta minden kedli számában a legújabb személyes támadásokat intézi ellenem.

Az Új Nemzedék jogi képviselője, Bonta Károly dr. súlyos ítéletet és 500 millió korona erkölcsi kártérítést kér.

A bíróság azonban rágalmazásban és becsületsértésben mondta ki bűnösnek Lázár Miklóst és ezért öt két heti fogházzal és 400 pengő pénzbüntetéssel sújtotta.

Az ítélet ellen a vádlott és védője felebbezést jelentettek be.

Az iparosok küldöttsége járt Magoss György dr polgármesternél

A kislakások bérházak építésének megkezdését sürgették

Megemlékeztünk arról, hogy a három kislakások bérház építése körül bajok támadtak, mert a vállalkozó olyan későn kapta a megbízást, hogy a szükséges építési anyagok megrendelése és azok leszállítása annyira késedelmet szenvedett, hogy a vállalkozó nem látta biztosítottak azt, hogy a bérházak a versenytárgyalási feltételekben előirt időben készen lesznek-e.

Rámutattunk annak idején, hogy

a késedelem oka különösen a belügyminisztérium volt

és így a késlekedésből származó bajokért is az felelős. A városi tanács nem akarta elfogadni a vállalkozónak azt a megoldási javaslatát, hogy maga az épület készen legyen ugyan november elsejéig, azonban lakható állapotban csak május elsején vegye át a város. A debreceni iparosok azonban attól tartottak, hogy a határidőnek ilyen kitolása a munkálatok kiadásában is késlekedést fog okozni és így még ettől a kis munkától is elesnek, amely a tervezett sok közmunka közül egyedül került végrehajtásra.

Ezzel a kérdéssel foglalkozott a Kékosz gyűlése is és az építőiparosok szakosztálya is, amelyek elhatározták, hogy

küldöttségileg keresik fel a várost, illetve a polgármestert, hogy az építési munkákat azonnal kezdesse meg a vállalkozóval.

A küldöttség, amelyet Vangor Antal asztalosmester vezetett, kedden délben kereste fel Magoss György dr. polgármestert, akinek a következő memorandumot adták át:

„Tekintetes Városi Tanács!
Méltóságos Polgármester Ur!

A kisiparosok, valamint a kis-kereskedők igen nagyszámu rétege Debrecenben még soha nem szenvedett annyira az ellanyhult üzletmenet miatt, mint ez év folyamán. A forgalom teljes lecsökkenése jellemzi az üzleti életet s ennek folytán a kereskedők és iparosok a mindennapi létfenntartásához szükséges összeget is alig

tudják megszerezni, holott a mindennapi megélhetésen kívül súlyos gondot okoz a számukra az üzleti élet fenntartásával járó adó és egyéb terhek fedezésére szükséges összeg előteremtése.

Ennek a sajnálatos és katasztrófával fenyegető jelenségnek egyik súlyos oka az, hogy ebben az évben még annyi munkaalkalom sincs, mint az elmúlt évek folyamán s a kisipar és a kiskereskedelem egyik legszámottevőbb fogyasztó rétege,

a munkásosztály még mindig kereset nélkül van s így az elmaradt vásárlás hiánya következtében egyre inkább a nélkülözés lesz urrá az iparosok felett.

Erre való tekintettel azzal a kérelemmel fordulunk a tek. Városi Tanácshoz, hogy a maga hatáskörében kövessen el mindent, hogy Debrecen városában munkálatok létesüljenek, mert ellenkező esetben teljesen elszorvad az ipar és kereskedelem.

Sajnálattal állapítjuk meg, hogy amíg a kora tavasszal és a téli hónapokban annyi munkálatommal kecsegtették Debrecen lakosságát, addig

ma már egyre jobban közeledünk a nyári hónapokhoz s még ma sem indult meg semmiféle olyan nagyobb arányú munka, amely vérkeringést vinné Debrecen közgazdasági életébe

s ezért a legnyomatékosabban kell tiltakoznunk ama törekvés ellen, hogy még a kislakások építését is a jövő évre tolják el. Arra kérjük a tek. Városi Tanácsot, hogy ne járuljon az építkezés elhalasztásához semmi szín alatt sem hozzá s továbbá tisztelettel és a leghatározottabban kérjük azt, hogy az egyes nagy vállalkozókkal szemben ne csak azt méltóztassanak kikötni, hogy debreceni munkásokat alkalmazzanak, hanem azt is, hogy

a részletmunkákat csakis debreceni kisiparosoknak adják ki és ne alkalmazzanak idegen vállalkozókat.

Ugy hisszük, hogy a debreceni

iparosság, aki itt fizeti adóját s ezzel hozzájárul a városi közterhek viseléséhez is, joggal követelheti, hogy az ő adófilléreiből letesített beruházások költségei a debreceni adózók megélhetését biztosítsa.

Abban a reményben fordulunk a tek. Városi Tanácshoz, valamint a méltóságos Polgármester urhoz, hogy be méltóztatik látni, hogy a fenti kérelem teljesítése egyúttal Debrecen város egyetemes érdekeinek is megfelel s abban a reményben, hogy e kérelem teljesítésének helyt méltóztatnak adni, maradtunk mély tisztelettel

a Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetségének debreceni csoportja.”

A küldöttség nevében Vangor Antal, Frisch Adolf Kékosz titkár és Nagy Lajos tolmácsolták szóban is az iparosság bajait és óhajait, amelyeket a polgármester nagy figyelemmel hallgatott. Válaszában kijelentette, hogy átérzi az iparosság nehéz helyzetének súlyát és igyekszik is segíteni az iparosságon és a munkáságon. Tavaly és az idén is azért létesítettek közmunkákat, hogy a kisebb iparosokon és az építőmunkásokon segítsenek és ezeket keresethez juttassák. Sajnos, az idén a tervbe vett munkálatok végrehajtása megakadt. De

azt a közmunkát, amelyet legjobban előkészítettek, a városi kislakások építését, okvetlen megkezdik.

A városi tanács már ilyen értelemben tegnap meg is hozta a határozatát. — A tanyai iskolák ügye is úgy áll, hogy ezek építését a minisztérium nyilatkozik, sőt azonnal meg lehet kezdeni.

Az ősszel megkezdődik a városi kislakások építése is,

amely azonban persze már a jövő esztendőre nyulik át. Mindaddig akarja a közmunkákat csináltatni, amíg csak a magángazdaság is meg nem kezd az építkezést. A kislakások bérházak ügyét is nagy erővel kellett keresztül vinni és addig le sem jött Debrecenbe, míg a jóváhagyást meg nem kapta. Legyenek meggyőződve az iparosok és munkások, hogy rajta nem mulik, hogy munkaalkalom legyen.

A küldöttség tagjai még egyszer a polgármester atyai pártfogását kérve, meglegedetetten távoztak. A kislakások bérházak építése a polgármester kijelentése szerint már a napokban meg is kezdődik, mert a városi tanács hétfőn tartott ülésén olyan megoldást sikerült találni, amely szerint a vállalkozó a határidő betartását vállalta és vállalhatta.

Részegségében ingyenélőknek nevezte a tisztteket

Ferjencsik Géza 61 éves debreceni lakos tavaly nyáron az uccán találkozott Magyar Simon közkatonával, aki csomagokat cipelt. Ferjencsik a katonával beszélgetett és azt mondta neki:

— Megint egy ingyenélőt költöztetnek. Nem tudnak a tiszt urak a kaszárnyában lakni, miért foglalkoznak a lakásokat a civilek elől?

Ferjencsik ellen a kijelentések miatt megindult az eljárás becsületsértés címén. A debreceni törvényszék Serly-tanácsa kedden tartotta meg a tárgyalást ez ügyben. Ferjencsik elmondta, hogy ő olyan részeg volt, amikor a katonával találkozott, hogy nem emlékezik semmire sem. A tanúk iga-

zolták részességét, de kijelentették, hogy nem volt annyira részeg, hogy ne tudta volna, mit csinál.

A bíróság az öreg Ferjencsiket elítélte az enyhítő körülmények figyelembevételével 48 pengő pénz büntetésre. Az ítélet jogerős.

Nemzetgyalázás miatt elítéltek egy amerikai asszonyt

Pápai Józsefné sátorlajai-helyi asszony tavaly télen jött haza Amerikából, ahol évekig élt. A magával hozott pénzből vásárolt többek között egy cséplőgépet is, melyet kiadott a környékbeli gazdáknak cséplésre.

Az amerikai asszony cséplőgépe már megkezdte a határban a munkát, amikor a csendőrség megtiltotta, hogy a gépet az asszony kiadja cséplésre. Pápai Józsefné, aki amúgy is nagyon ingerlékeny, a csendőrség eljárása miatt nagyon dühös lett és kijelentette, hogy ő, aki Amerikában élt, nincs az ilyen eljárásához szokva.

— Ilyen gazemberség csak Magyarországon lehetséges.

A csendőrség megindította a sértő kifejezések miatt az eljárást Pápai Józsefné ellen, akit az ügyészség a magyar állam megbecsülése elleni vétség miatt helyezett vád alá. A debreceni törvényszék Serly-tanácsa kedden délután tárgyalta az ügyet. Pápainé beismerte, hogy mondta az inkriminált kifejezéseket, de azzal védekezett, hogy nem volt tisztában a magyar területen szokásos eljárásokkal és nagyon heves természete volt az oka annak, hogy a csendőrök eljárása miatti bosszúságában a sértő szavakat mondta.

A bíróság Pápai Józsefnét 116 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ügyészség felelősezt, az elítélt megnyugodott az ítéletben.

Sulyosai megsebesítettek egy tyuktolvaj asszonyt

Püspökladányban a napokban Hegedüs Sándorné éjnek idején be-mászott Baranyi István gazdálkodó udvarára és tyukokat akart lopni. A tyukok lárájára felébredt a gazda és vadászpuskáját magához véve, kiment az udvarra. Amikor meglátta az udvar mélyén lapuló tolvajt, rákiáltott, hogy kövesse a csendőrségre.

A tolvaj nem válaszolt és amikor harmadszori felszólításra sem jelentkezett, Baranyi fegyverrel rálőtt. A tolvaj a lövés után sem mozdult, erre a gazda fegyvert eldobva, egy vasvillával rohant a tolvajnak és fejbevágtta.

A nagy lárájára, a lövés zajára eljötték a csendőrök és elvitték az asszonyt. Letartóztatni azonban nem lehetett, mert a golyó súlyos sebet ejtett rajta és a vasvilla ütése is megsebezte a fejét. A pórlajárt tyuktolvajt beszállították a debreceni egyetemi sebészeti klinikára; Baranyi gazdálkodó ellen pedig megindult az eljárás, mert fegyverét használta, amikor ő támadva nem volt.

Selyemszűrő kalapok
12. — pengő
FEKETÉNÉL.

Nagy vihar volt ma a parlamentben Györki felszólalása miatt

Lindberget pártkülömbőség nélkül ünnepelték a képviselők

Budapest, május 24.

A Ház mai ülését féltizenegy óra után nyitotta meg Zsitvay Tibor elnök. Az elnöki előterjesztések és az újabb mentelmi megke-rezések bejelentése után Váry Albert, a mentelmi bizottság el-öadója tett jelentést Várnai Dániel ügyéről. Amidőn Váry Albert elfoglalta helyét az előadói emel-vényen.

Farkas István szocialista felki-áltott hozzá: — Halljuk a főhóhért! Váry Albert megkezdte előadói előterjesztését. Megállapította a bizottság, hogy a használt kifeje-zések súlyosan sértők és gyalázták a velünk barátságos olasz nemzet első vezető államférfiát, de gya-lázták magát az olasz nemzetet is.

Farkas István: Azt nem! Váry Albert! És súlyosan sértik a parlament és nemzetközi ille-met. De megállapította a bizott-ság azt is, hogy

a magyar tömegek érületével merőben ellentétben állanak

Várnai szavai sértik a magyar nemzeti becsületet és kárára lehet-nek a magyar államnak, veszélyez-tethetik külpolitikai érdekeit.

— A mentelmi bizottság ezen tényállás alapján azt a javaslatot terjeszti a Ház elé, hogy Várnai képviselő urat, tekintettel az elkö-vetett sértés rendkívül súlyos vol-tára, a képviselőházból és annak üléséről egymást követő és hol-napi üléssel kezdődő tíz ülésnap-ra ideiglenesen zárja ki. (Helyes-lés az egységspárton.)

— Györki Imrét, mint a kisebb-ségi vélemény előadóját, illeti a szó, — jelenti Zsitvay Tibor elnök.

— Öt éves tapasztalatunk az, — kezd beszédébe Györki, — hogyha a szociáldemokrata párt a kor-mánynak akár belpolitikai, akár külpolitikai kérdésekben elfoglalt álláspontjával szemben a maga vé-leményének ad kifejezést, akkor

a kormány a megfélemlítés és a bosszu eszközeivel jár el ve-lünk szemben.

Ugyanezt tapasztaljuk Várnai Dániel képviselőtársunk ügyében, aki

nemcsak a maga, de pártunk véleményének adott kifejezést beszédében.

— Elég baj, elég baj! — hang-zik a jobboldalon.

— Ki kell emelnem — folytatja Györki a zaj elcsillapultával, — hogy nem a vita hevében szólt a magát Várnai képviselőtársunk...

Ujból óriási zaj fogadja Györki-nek e kijelentését.

Györki Imre. Bennünket nem fog viszatartani az, hogy a kormány a mai napra tervezett üzennyel-gyülésünket bosszútól vezéreltetve betiltotta.

Felkiáltások a szocialistáknál: Aljasság! (Zaj a baloldalon.)

Zajong az egész terem és a zaj-ban csak

Jánossy Gábor szavait lehet ki-venni: Hallgassuk meg!

Györki Imre: A kisebbségi véle-mény előadásakor rá kell mutat-nom, melyek voltak azok a szem-pontok, amelyek Várnai képviselő-társunkat és vele pártunkat Vár-nai Dániel felszólalásánál vezé-tek.

Hangot akartunk a mi annak a véleményünknek, hogy nem helyeseljük az olasz orientációt, de a mi helyeslésünk a jugoszláv orientációval találkoznék.

Kárhözatosnak, celtalannak, ve-szedelmesnek tartja az olasz-ma-gyar barátsági szerződést azért, mert olyan kormánnyal kötötte meg azt a magyar kormány, amely Olaszországban nem képviseli a népet.

Ez a kijelentés most újból felbo-rítja a terem rendjét

— Nevetséges, amiket állítanak! — hangzik egy erős hang a kor-mánypártról.

Propper Sándor: Diktatori szer-ződés ez.

Györki Imre: Olyan kormánnyal kötötték meg ezt a szerződést, amely nem az általános, egyenlő és titkos választói jogon felépült parlamentet képviseli.

Zsitvay elnök most már másod-szor figyelmezteti Györkit, hogy maradjon a tárgynál, különben kénytelen lesz tőle megvonni a szót.

Györki Imre: Politikailag bántó és sértő ránk nézve, hogy egy olyan kormánnyal kötöttek szerző-dést, amely nem képviseli az olasz nép összességét.

Ujból feltámad a zaj a kormány-párton.

Farkas István: Idehaza Bethlen sem képviseli a magyar népet.

Györki: Ez a kormány itt nálunk az elnyomatás alapján szerezte meg uralmát.

Malasits Géza: Igaza van!

Óriási zaj támad erre az újabb kijelentésre.

Az elnök már enunciója is a zaj elhalkultával a következőket:

— A képviselő ur eltért a tárgy-tól, háromszori figyelmeztetésem után is, kénytelen vagyok tehát tőle a szót megvonni.

Györki Imre: Majd elmondom én még néhányszor, ami most belém-szorult.

Zsitvay Tibor elnök szavazásra teszi fel a kérdést. A Ház többsége a mentelmi bizottság javaslatát fo-gadja el. A szocialistákon kívül Fábán Béla és Gál Jenő maradt ülve.

Várnai Dánielt 10 napra ki-zárják a Ház üléseiről.

Napirend szerint következik az appropriációs javaslat tárgyalása. A képviselőház ezután áttért a napirend tárgyalására.

Hunyady Ferenc gróf kifogásol-ta, hogy a kultuszminiszter nem fordít elég figyelmet a sport kér-déseire.

Farkas István a választásokról beszél. Ahol a politika erőszakos, ott a közigazgatás is erőszakos.

A bíróság ítéletei bebizonyi-tották, hogy terrorral válasz-tottak Magyarországon.

A szállításban érdekelték többé-kevésbé mind összeköttetésben áll-lanak az érdekelt párttal. (Tiltakozás és mozgólódás a jobbolda-lon.) Ebben az országban minden-ki, aki boldogulni akar, kénytelen a többségi párt szolgálatába lépni. Ebből termelődik ki azután a kon-rupció. Ez a kormány nem tűri a

kritikát. A kormány csak hirdeti a népvédelmet, a szabadságot, de nem engedélyezi.

Ezután a beruházási programot kritizálja. A közegészségügyi program nem megnyugtató. Nem vé-dőnői intézmény bevezetésével kell a magyar közegészségügyet rend-behozni, hanem orvosokra van szükség. A balesetvédelmet a mun-kásbiztosító kereteiben kellene megvalósítani. Improduktív beru-házásoknak minősíti a laktanyák felépítését és megvásárlását. Ha-sonlóan improduktív beruházások-nak tartja az egyházak fokozottabb támogatását is. Sokkal kereszté-nyibb cselekedet volna, ha ezt az összeget a szegénység megszünte-tésére fordítanák.

Gulácsy Dezső: Ha a szovjet-pénzek nem folynának be az or-szágba, akkor erre nem is volna szükség!

Györki Imre: Ki kapta azt a pénzt? Hova megy az?

Éry Márton: A szociáldemo-krata párt!

Erre a közbeszólásra óriási bot-rány tör ki a szélső baloldalon. A szocialista képviselők felugrának a helyeikről, úgy kiáltanak Éry felé, aki halálsápadtan áll helyén: — Hazudik! Tudva valótlan ál-lit!

Zsitvay Tibor elnök Éry Mártont rendreutasítja.

Farkas István:

Addig nem lehet a lakástelsza-badításról beszélni, amíg meg-felelő lakás nem áll rendelkezés-re.

(Helyeslés a szociáldemokraták-nál és a kereszténypárton.) A ja-vaslatot nem fogadja el.

Wolff Károly: A pénzügyimi-niszter IX. jelentése megállapítja, hogy 1926 július 1-től 1927 fe-bruár 28-ig, tehát nyolc hónap alatt 84.5 millió pengő többletbevétel volt.

Kun Béla: Ez az adózók meg-nyomorítása!

Wolff Károly: A mai helyzet a magyar intelligencia mélypontja.

Ma igenis a legkomolyabb probléma a középesség, az értelmiség kényeztetése a biz-tosítása.

Fábán Béla: Önt is Koppány-nak fogja nevezni Klebelsberg!

Wolff Károly: A kulturfőlény biztosítása kétségtelenül tisztelet-ben tartandó program. De vesze-delemben látom magát a kulturfő-lényt, mert kenyér nélkül a kul-turfőlény problematikus kérdéssé válik. (Ugy van! a baloldalon és a középben.) Ami ma a klinikákon történik, vagy ami a Nemzeti Bankban legutóbb történt, a fölött nem lehet egyszerűen azzal a ki-jelentéssel elsiklani, hogy, ha az megtörtént, a bíróság elintézi a dolgot.

Nagy a krízis a mi középosztályunkban.

Rassay Károly: Morális kri-zis, amely a kiviteli panamáka-l kezdődött!

Wolff Károly: Nem gondolják, hogy az a sok hadikölcsöntulajdo-nos, aki a haza segítségére sietett, most keserűen látja a pénzügyi-miniszter ur jelenlétében ezt a 84 pengő felesleget héthónapi állami gazdálkodás után?

A hadikölcsönben benne van a középosztály tőkéje, benne

van a kisémberek tőkéje...

Rassay Károly (a kormánypárt felé): Miért nem helyeselnék?

Wolff Károly: 84 millió pengő bevételi felesleg mutatkozott.

Bródy Ernő: Nyolc hónap alatt! Rassay Károly: És hat egyetemet tartunk fenn!

Wolff Károly: Szegeden központi egyetemet akarnak építeni, pedig egészen jó állapotban van a központi egyetem épülete.

Mit szólnak a nyugdíjasok, ha látják, hogy fokozott kulturális igényeket elégítenek ki és ugyanakkor nekik még egy morzsa sem jut.

Kéthly Anna

Lindberg hősies tetteről emlékezik meg.

Az egész világ ma ezt a bátor repülőt ünnepli, — mondja — és re-

Margit

mélem, hogy a Ház is meg fogja találni a módját annak, hogy öt nagyszerű vállalkozásának sikeres befejezése alkalmával üdvözölje.

Huszár Károly elnök: Az óceán átrepülése gyönyörű dokumentuma annak, hogy győzedelmeskedik az ember a természetben a lélek a nyersanyagban. A képviselőház üdvözli ebből az alkalomból a bátor pilótát és az Amerikai Egyesült Államok kormányát; teszi ezt abban a reményben, hogy

az Óceán átrepülése a béke nagy teljesítménye

s hogy a repülőgép, amelynek szépséges fejlődését végigéljük, nem az emberek torzalkodásának, hanem az emberi szolidaritásnak eszköze lesz.

Az ülés negyedháromkor véget ért.

Az egész ország sporttársadalma Békessy Béla emlékének hódol áldozócsütörtökön

Sokan emlékeznek még Debrecenben arra a szomorú napra, amikor megérkezett a harctérről Békessy Béla huszárszázados hősi halálának híre. A gyászír nyomán támadt fájdalom oly erős volt, hogy elnyomta a gondolkodást. Megszédült a feje, aki belezott a tátongó mélységbe, amit Békessy távozása maga után hagyott. Mi lesz a magyar vívósporttal? Elaludt a vezető fáklya... Öt elérni nem lehet, legfeljebb erőt meríteni az ő egyedülálló egyéniségéből a további munkához, öt mint a magyar sportgentleman örök mintaképét odaállítani az új nemzedék elé, mondván: „Ime egy ember, aki korának első kardforgatója, hazájának önfeláldozó hős katonája, katonáinak rajongásig szeretett atyja, egy egész nemzet magasan ragyogó büszke csillaga és emellett a társadalomnak, amelyben élt, legszerényebb tagja, a magyar gavallér kikristályosított ideálja volt!”

Békessy Béla emléke előtt hajtja meg a kegyelet gyászfátyolos lobogóját a magyar sporttársadalom, amikor az áldozócsütörtöki emlékversenyen az ország minden részéből összesereglenek úgy a ma már

meglett kora volt fegyvertársai, mint a fiatalabb vívónemzedék. Debrecennek, Békessy Béla szülővárosának is le kell róni nagy háttérrel szemben a kegyelet adóját, el kell a város társadalmának záródoklnia a nagynevű hős emlékének szentelt ünnepre.

Telkeket ajánlanak fel az érdekelt tanyabirtokosok a tanyai iskolák céljára

Debrecen város nagy kiterjedésű határában a tanyai iskolák végzik a népoktatás nagyjelentőségű munkáját. 1907-ben kötötte a város az állammal a tanyai iskolák létesítésére vonatkozó szerződést, melynek alapján a tanyai lakosság gyermekei 14 iskolához jutottak. Ezek állami iskolák, a tanítókat az állam fizeti. Az iskolaépületeket azonban a város építtette, adta hozzá a szükséges telket és viselte az épületek karbantartási és az iskolák dologi kiadásait. Ezek az iskolák azonban korántsem elégítették ki a lakosság szükségleteit. A tanyai iskolák távol vannak egymástól. Bizony sok szegény tanyai gyermeknek négy-öt kilométert is meg kell tenni naponta az iskoláig esőben, szélben, téli hidegben.

strand

A legújabb időkig ezen a téren fejlődés nem volt. Dr. Magoss György polgármester, akinek a város kulturális fejlesztése első rendben szíven fekszik, megoldandó feladatai közé felvette a tanyai iskolák fejlesztését is, tudva azt, hogy

minden kulturális fejlődés fundamentuma a népiskola. Ezen épül minden más. Debrecen igazi kulturvárosnak nagyszerű egyeteme mellett sem tekintheti magát mindaddig, míg a tanyákon az iskola hiánya vagy nagy távolsága miatt számos gyermek a betű ismerete nélkül nő fel.

Az államkormányval történt tárgyalások után a fejlesztés munkája meg is indult. Eredménye hamarosan mutatkozott. 1925-ben megkezdte munkáját a régi csapatkórház épületében a tégláskerti iskola három tanteremmel, a mult év folyamán pedig felépült a hat tantermes köntösgáti iskola — ma már zsufolt tanteremmel —, az egy tantermes hármashegy-i iskola és új tantermet kapott a zsufolt halápi iskola.

A tanyai körzetekben lefolytatott összeírások és statisztikai felvételek azonban azt mutatták, hogy a szükséglet ezzel még egyáltalán nincs kielégítve.

Legalább tíz új tanyai iskolára még szükség van,

hogy a várost környező tanyavilág gyermekerege kellően el legyen látva iskolával. A polgármester tehát tovább folytatta a tárgyalásokat a kultuszminisztériummal és a tárgyalások eredményre vezettek. Az összeírások alapján kijelölt tíz olyan helyen, ahol leginkább érezhető az iskola hiánya, új tanyai iskolák fognak épülni. Az iskolákat a város építteti, azonban az építési költség egy harmadrészt építési segélyül adja az állam.

A kultuszminisztériummal lefolytatott tárgyalások során az iskolák helye dolgában is nagyjában meg van a megállapodás. A keleti részen, a nagykiterjedésű erdős pusztákon három új iskola fog

Az emlékversenyt áldozócsütörtökön délután 5 órakor lesz az Arany Bika dísztermében. Előmerközések délelőtt 10 órakor a ref. főgimnázium tornatermében. Jegyek mindkét helyre érvényesek és Lótkovits ékszerüzletében válthatók.

épülni. Iskolát kap a vekerdpusztai rész, azután két új iskola létesül a Haláp déli részén. Iskolát kap a Dombos-tanya is, ahova a Tornonyos-, Sárkut- és Beton-tanya iskolás gyermekei is fognak járni. — Ezek a helyeken mindenütt van városi birtok, melyből az iskolához szükséges 2 holdnyi terület kihasználható.

Nehézebb a dolog a nyugati és déli részen. Itt iskolák létesítését a következő helyeken vették tervbe: 1. Kismacson, a kismacsi állomástól Felsőjózsa irányában vezető dűlőt mentén; 2. az Ondód északnyugati részén, a máti ut és a szoboszlói ut keresztezése környékén; 3. az Ondód délnyugati részén, a Plac dűlő közepe táján; 4. a Bellelő közepe táján, a Fáy dűlő mentén; 5. a Tegláskert déli részén. Ezek a népes, lakott területeken nehéz a választás, hova kerüljön az iskola. Mert az iskola sok minden előnyt hoz magával. Hozza magával a művelődést, a kultúrát. De hoz magával anyagi előnyt is. Azoknak a telkeknek értékelését, melyek az iskola közvetlen közelségébe kerülnek. Bizonyára nagy versengés indul meg a felsorolt helyek birtok

fürdő

kosai között, hogy kinek a birtokán, vagy közelségében épüljön az iskola.

Az új iskolák létesítésének még híre sem kelt, máris akadtak jelentkezők, akik ingyen telket ajánlottak fel iskola céljára. A debreceni gazdatiszadalom két vezérlő tagja: Balogh István és Polgár József egyrészt nemes áldozatkészséggel, de másrészt jól megfontolt érdekből is, egy-egy iskolatelket ajánlottak fel. Nyomukban valószínűleg mások is jelentkezni fognak.

A városi tanács ezért nem is döntött még végleg az iskolák pontos helyének kijelölése ügyében. Megvárja, míg köztudomására jut az ügy s

a jelentkezők által felajánlott területek közül választhatja ki a legalkalmasabb telkeket.

A felsorolt területek környékén levő birtokosok, akik értékelni tudják azt, mit jelent számukra és alkalmazott munkásaikra nézve az iskola közelsége, jól teszik, ha ajánlataikkal minél előbb jelentkeznek a városháza polgármesteri hivatalban, vagy a közművelődési ügyosztálynál, mert az iskola-helyek kijelölése hamarosan döntésre fog kerülni. Aki késlekedik, lemarad a versenyben! **kt.**

— Változókéony hűvös idő, később javulás. Hazánkban ma reggel az Alföldön mindenütt esik. A tegnapi esők nem voltak jelentékenyek. A hőmérséklet jóval a normális alá süllyedt. Jöslat: Változókéony, szeles, hűvös idő, helyenként esővel és esetleg éjjeli lehűléssel. Később javulás valószínű.

HIREK

— Istentiszteleti rend áldozócsütörtökön (május 26-án). Nagytemplomban d. e. 9 órakor prédikál Szele György, konf. és ágend. Uray Sándor, d. u. 5 órakor Bagdy Dániel, Kossuth u. templomban d. e. 10 órakor prédikál és konf. dr. Révész Imre, ágend. Szele Miklós, d. u. 5 órakor Madar Zoltán, Ispertályi templomban d. e. 10 órakor préd. Nagy István, konf. Molnár Ferenc, ágend. Nagy Sándor, d. u. 5 órakor Nagy Sándor, Árpád téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Kovács Pál, konf. és ágend. Kolozsváry Kiss László, d. u. 3 órakor Kovács Pál, Homokkertben d. e. 10 órakor prédikál Zámory Sándor, szegényházban d. e. 10 órakor prédikál Bagdy Dániel, Nagyhortobágyon d. e. 10 órakor préd. és urv. oszt Siposs Imre, Nyilas-telepen d. e. 10 órakor prédikál Kardos Lajos. Nagyttemplomban d. u. 3 órakor vasárnapi iskolások vallásos ünnepélye.

— Érettségi találkozó. Felkértem azon Debrecenben lakó tanulótársaimat, akik 1916-ban végeztek a debreceni ref. gimnáziumban a VII., illetőleg 1917-ben a VIII. osztályt, hogy 10 éves érettségi találkozóknak előkészítése végett legyenek folyó hó 26-án csütörtökön este fél 9-kor az Angol Királynő fehér termében. Kardos Pál tanár.

— Egy földműves különös zsarolás kísérlete. Kiss György, illelőleg 65. szám alatt lakó földműves tavaly azzal fenyegette meg Jericsek Ferencné, hogy ha nem ad neki 3 millió koronát, akkor feljeleníti magzatelhajtás miatt. A fenyegetést be is váltotta és feljelenítette Jericsekné, akit a törvényszék felmentett, mivel a vád alaptalannak bizonyult. — Kiss György ellen ekkor megindult az eljárás zsarolás vétsége címén s a debreceni törvényszék Serly-tanácsa kedden öt napi fogházra ítélte.

nyitva van

— Az esperanto sikere a rádióvilágban. A Nemzetközi Rádió Unió egyhangulag a nemzetközi határozatot hozta: A Nemzetközi Rádió Unió ajánlja az összes rádióadóállomásoknak, hogy tudassák távoli hallgatóságukkal heti műsoruk főbb pontjait, továbbá nemzeti életük, művészi, tudományos és közgazdasági eseményeit. Egyidejűleg ajánlja még azt is, hogy mindennap egyszer az esti műsor alkalmával hirdessék magukat a rádióállomások esperanto nyelven is.

— Megjelent a Pandora száma. A Pandora szépirodalmi és kritikai folyóirat negyedik száma május 20-án megjelent. A folyóirat Komor András szurrealista regényrészletét, Fodor József, Erdélyi József és Nagy András költeményeit, Kodolányi János Kékhegy című kis regényének új folytatását Körös Andor és Lanáth Pogány Ferenc novelláját, továbbá Ivan Goll és Valéry Larbaud négy versét közli György Oszkár fordításában. A szemleirovatban Szabó Lőrinc irt kimerítő méltatást Fodor József verseskönyvéről és Babits Mihály új regényéről a Halálútról. A kritikai részben Justus Pál, Szerb Antal, Fenyő László, Kardos László, Majoros István, Illés Endre, Komor András és Sárközy György számolnak be irodalmi,

Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi **Ferenc József** vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és tüsszerüzletekben.

képzőművészeti és zenei életünk eseményeiről. Az elsőrangú kiállításban megjelent folyóirat ára P. 2.—, negyedévi előfizetés P. 5.—. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII., Rózsa u. 25.

— **Esperanto** tanfolyam kezdődött a napokban a református ifjúsági egyesület otthonában. — (Erzsébet ucca 54.) Kiss Ernő vezeti a tanfolyamot, melyet 12 lelkes cserkész hallgat.

— **Marólugos gyermekhalál.** A debreceni törvényszék Serly-tanácsa kedden vonta felelősségre Hajdu Lászlóné hajdunánási asszonyt, aki ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén indult meg az eljárás. Hajdu Lászlónénak 18 hónapos László nevű gyermeke tavaly nyáron a konyhasztalon felejtett marólugos csuporból ivott és sérülésébe belehalt. A tárgyaláson az anya azzal védte magát, hogy ő el volt foglalva a munkával és 16 éves leányára bízta a kisgyermeket. A bíróság 80 pengő pénzbüntetésre ítélte a gondatlan anyát, aki az ítéletben megnyugodott.

— **Ellopták a klinikán** gróf Bethlen Mária ékszereit. A debreceni rendőrség feljelentést tett gróf Bethlen Mária, aki az egyetem belgyógyászati osztályánál, mint ápolónő működik, hogy a klinikai telepen levő lakásába ismeretlen egyén behatolt és a szekrényéből ellopott 10 millió korona értékű ékszert. A lopás idejére vonatkozólag nem tudott választ adni, az ékszereket nem hordta és vasárnap, amikor az értéktárgyait akarta más helyre tenni, akkor vette észre, hogy az ékszerei hiányoznak. Nagyon érdekessé teszi a lopást az a körülmény, hogy a szekrényben az ékszerek mellett nagyobb összegű pénz is volt és azt érintetlenül otthagyták. A tolvaj csak az ékszerekre pályázott. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást, de ezideig még nem sikerült nyomra akadni. Az ellopott ékszereket a tolvajok még nem értékesítették.

— **Esperanto előadások rádió útján.** E héten a következő rádió állomások műsorán szerepel az esperanto: Szerda: 8.00 órákor Moszkva, 18.00 órákor Kaunas, 19.00 órákor Krasnodor, 19.30 órákor Madrid, 21.30 órákor Barcelona, 23.00 órákor Minks. Csütörtök 4.45 órákor Newyork. Péntek 18.00 órákor Kaunas, 19.30 órákor Madrid, 19.30 órákor Lyon, 20.20 órákor Genf, 22.00 órákor Breslau

**HA REUMÁS,
használjon Iszapot a
MARGIT-
fürdőben**

és Gleiwitz. Szombat 15.15 órákor Königs wusterhausen, 15.15 órákor Leipzig, Dresden, 21.30 órákor Brüsszel, Antwerpen. Vasárnap 8.00 órákor Moszkva, 10.00 órákor Talln, 11.00 órákor Hamburg, Bremen, Hannover. Hétfő: 19.30 órákor Madrid. Kedd 18.15 órákor Minks, 19.00 órákor Falun, 19.10 órákor Bécs, Klagenfurt, Innsbruck, 19.30 órákor Königsberg, Danzig.

— **Katonazene** a nagyerdei Vigadó terrasán minden kedd, csütörtök és szombat este 8 órai kezdettel Nöth Antal főkarmester vezetésével.

— **A világitási vállalat új irodahelyisége.** A városi világitási vállalat a villanytelepen levő irodahelyiségeit f. hó 18-tól a Szent Anna uccai új városi bérházba helyezte át. Telefonszámok a régiékek maradtak.

— **Villamos világitás,** motor és csengő berendezéseket, mindenmü javításokat szakszerűen, gyorsan és jutányosan készít az Alföldi Villamossági Vállalat, Fazekas Imre cég, Ferenc József ut 43. — Telefon 567.

— **Valódi perzsaszöveget** eladok és veszek, művésziessen javítok és mosok. Molykár elleni megóvást vállalok. Voszgeritschan Hovannesz, Simonffy ucca 2.

— **Kaszák jótállás** mellett, mindenféle vasárk legolcsóbban kaphatók: Hitelszövetkezet, Csapó ucca 15.

— **Ladányi puszkaművés** üzletét áthelyezte Piac ucca 59., Meinel mellett, Steinfeld-ház.

— **Rádió anód- és fűtőtelepek,** villamos szerelési anyagok legolcsóbban Fazekasnál, Piac ucca 43. Telefon 567.

SZÍNHÁZ

MOSOR:

SZERDA (bérletszünet): **Repülő fecském.** Harmadszor.

A színházi iroda jelentése:

Tegnap ment másodsor zsufolt házzal **Repülő fecském** c. legújabb Farkas-operett, mely a hátralevő idény kasszadarabjának ígérkezik.

Repülő fecském ma és holnap szerepel játékkendően. Ajánlatos, ha még délelőtt gondoskodnak helyeikről!

Timár Ila elbűvölő hangja, **Sárvay Rózsi** temperamentus játéka és **Antók** délceg hadnagya főerőségei az előadásnak, melynek központjában áll **Szigeti Jenő** de-rit és könnyeket lakasztó sör-gyárosa és **Károlyi** zamatos tisztiszolgája. — Kisebb szerepekben nagyszerűek: **Tamás, Szenczy, Nádasi, Szabó.**

Legközelebb: Az ügyvéd és a férje. Heimann Mancsi, Rajz, Nádasi, Dolgos Ida, László Gyula.

Mozgásházak:

Szerda, csütörtök:

APOLLO: Kizárólag csak felnőtteknek! A bálvány, Damayanti titka. Egy hindu táncosnő regénye 5 fejezetben. Főszerepben: M. Tzatschewa. Megelőzi: George Feydeau világhírű vígjátéka: Osztrigás Mici, 6 felvonásban. Főszerepben: P. Menichelli.

VIGSZÍNHÁZ: Kizárólag csak felnőtteknek! Hármán a toronyban, dráma 7 felvonásban. A főszerepekben: Renée Navarre és M. L. Iribi. — Megelőzi: Bram Stoker közismert regénye: Drakula 6 felvonásban.

A löversenyről és a Szent László Dalegylet zászlószenteléséről készült felvételek szerdán a Vigszínházban, csütörtökön az Apollóban kerülnek bemutatásra.

Jönnék: Buffalo Bill, Halálmenyegző, Rolf, a hős kutya, A kék sas, A sáttán fia és Sheriff az ördögök között.

SPORT

A Debreceni Egyetemi Allétkai Club birkozó versenye.

Csütörtökön, e hó 26-án este pontosan 8 órai kezdettel a DTE Péterfia u. 76. sz. alatti tornacsarnokában rendezte a DEAC első nagyszabású birkozó estjét. — A versenyen indulnak: Balogh Zoltán, Enyedi István, Eszenyi Sándor, Rác Gyula, Szücs Endre, továbbá kihívásos mérkőzés lesz Forgács—Gacsárdy, Pap—Szöke, Vértessy—Lázár, Okros—Biro között. A verseny egyik legérdekesebb száma lesz Prinalesek Mihálynak, a MAFC nemzetközi versenye győztesének Kerekes Lászlóval való akadémiai birkozása, úgyszintén Brassay Károlynak, Magyarország sulyemelő bajnokának Takács és Lengyellel való küzdelme. A verseny keretében boxolást mutat be Privalesek Mihály boxolójával. Egyik érdekes számnak ígérkezik a hidemelő előnyverseny, melyben Brassay Károly és Pap István vesznek részt. — A versenyt belépődíj nélkül rendezik.

KÖZGAZDASÁG

Áremelkedések a gabonapiac. Határidőüzlet előfordult kötése: Buza: Május 34.30, 34.42, 34.38; zárlat 34.30—34.32. Október 30.48, 30.50, 30.48, 30.42, 30.40, 30.30, 30.48, 30.42; zárlat 30.40—30.43. Rozs: Május 31.20, 31.36, 31.20, 31.10; zárlat 31.12—31.14. Augusztus 25.08, 25.10, 25.16, 25.06; zárlat 25.10—25.14. Október 25.04, 25.10, 25.00, 24.98, 25.04, 25.06, 25.06; zárlat 25.06—08. Készárúüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: Tiszai 75 kg-os 34.20—34.40, 76 kg-os 34.70—34.85, 77 kg-os 34.95—35.10, 78 kg-os 35.25—35.35. — Felsőtisza 75 kg-os 34.10—34.30, 76 kg-os 34.60—34.75, 77 kg-os 34.85—35.00, 78 kg-os 35.15—35.25. Fejérmegyei 75 kg-os 33.70—33.95, 76 kg-os 34.15—34.35, 77 kg-os 34.45—34.65, 78 kg-os 34.75—34.95. Pestmegyei 75 kg-os 33.70—33.95, 76 kg-os 34.15—34.35, 77 kg-os 34.45—34.65, 78 kg-os 34.75—34.95. Dunántul 75 kg-os 33.50—33.70, 76 kg-os 33.85—34.15, 77 kg-os 34.25—34.45, 78 kg-os 34.65—34.85. Pestvidéki rozs 30.50—30.75. Egyéb rozs 30.50—30.75. Takarmányárpa I. 27.40—28.00. — Tengeri 22.30—22.50. Zab I. 26.00—26.30. Zab II. 25.80—26.00. Korpá 20.20—20.40.

Valutaáriolyamok: Angol font 27.82—27.98. Belga leger 79.55—79.85. Cseh korona 16.93—17.01. Dán korona 152.85—153.50. Dinár 10.04—10.10. Dollár 570.10—572.50. Francia frank 22.55—22.75. Hollandi forint 229.15—230.15. Lengyel zloty 63.35—64.85. Lei 3.39—3.54. Német márka 135.625—136.125. Osztrák schilling 80.525—80.875. Norvég korona 147.95—148.60. Svájci frank 110.15—110.55. Svéd korona 153.20—153.85.

Debreceni lóvásár. A keddi lóvásárra a rossz időjárás miatt alig hajtottak fel néhány állatot. Semmi kereslet nem mutatkozott s így adásvétel nem történt.

Debreceni szarvasmarhavásár. A keddi szarvasmarhavásárra ugyancsak a rossz időjárás miatt igen kevés volt a felhajtás. Kereslet szintén csekély mértékben nyilvánult meg, de az árak mégis

emelkedtek és pedig kg-ként átlagosan 1000—2000 koronával. Vágómarha kilója élősúlyban 8—12.000 koronáig, szopósborjú kg-ja pedig 14—18 ezer koronáig kelt. A fejős tehén darabonként 3—9 millió koronáért cserél gazdát. Jármoskör nem igen volt a vásárban és vétel nem is történt. **Ferencvárosi sertésvásár.** Maradvány 902, felhajtás 953, eladott 362. Árak: könnyű 156—62, nehéz 162—72.

Shell a vezető világmárka

Mezőgazdasági célra szállítunk **Kincstár kedvezményes**

Shell-petroleumot
Shell-benzint
Shell-gázolejat

eredeti gyári árban.

Raktáron tartunk:

Shell-tractorolajat
Shell-autóolajat
Shell-autobenzint
Shell-kenőolajat

eredeti ólomzárolt Shell-hordókban és kannákban.

A Shell Kőolaj Rt.
debreceni kirendeltsége
Piac-u. 87. — Telefon 7-55.

A debreceniek találkozóhelye

Budapest legelőrendű, modern családi szállója az **István Király szálloda**

VI., Podmaniczky-utca 8.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, késponti fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

Oltott és darabos mész, cement, kavics, gipsz, stukatornád, fedéllemezek, kőpor, c-erép, valamint

száraz tűzifa és l. o. külföldi porosz és hazai szén

a legolcsóbb nappal árban beszerezhető:

BARTHA tűzifa, szén és építkezési anyagtelepen

Debrecen, Ispatóly-u 3/b. Telefon 7-85

**Gummikabát-
ujdonosságok**

kitűnő minőség P 20—24—szövet felsővel P 30—37—gummikabát-alkönlegesség szövet-felsővel P 38 — és minden árban.

Női és gyermek gummikabátokban is nagy választék.

Legmegbízhatóbb és legolcsóbb bevásárlási forrás

**SZÖNYEG-
ÉS LINOLEUMÁRUHÁZ**

Haas Lipót Ferenc József-ut 58. Megyeháza mellett Telefon 9-68

Elsőrangú Internátusok és nevelő-intézetek fluk és leányok részére

Franciaország: Saint-Rafael, a francia Rivierán, az örök tavasz országának mesés helyén. Közvetlen a tengerparton (Nizza mellett).
Svájc: Lausanne és Montreux, a világhírű nevelővárosokban, a Genfi-tó partján 900 m. magasságban. (Lausanne világhírű egyeteme. Internív sportélet. Klimatikus gyógyhelyek.)
Ausztria: Wien, az osztrák főváros gyönyörű villatájon, a központtól 15 percre vilámossal.
Magyarország: Budapest és Hűvösvölgy, elsőrangú intézetek, fluk- és leányotthonok.
 Mindegyik intézet felvesz egyetemi, közép- és polg. iskolai, iparművészeti, zenekolati, leánykollegiumi, leánytanulmányi, továbbképző, varrnatul- stb. bennlakókat. Összes sportok, tanulmányi kirándulások. Bennlakó orvosok. Szárgó te ügyelet Napi órázók külön étkezés. Saját sporttelepek. **Ellátási díj (bennlakókkal a tandíj) külföldön 120 P. Budapestén 100 P havonta.** Más külön díj nincs. Külföldre mérsékelt tanulójegyek. A látogató szállók részére ugyane díjak mellett az intézetek dependenciában külön perzók. Közvetlen utazások, szegénysor-utaknak, egyetemi hallgatóknak kedvezmények. A Hűvösvölgyi Internátusok díja 10 százalékkal olcsóbb.

Nyaralattási csoportok

Lausanneban (Svájc), Balaton-szemesen és Hűvösvölgyben. Havi díj 140 P.
 Felvilágosítás, prospektus (válasz helyes): **Postaföldi Internátus Iroda,** Budapest, VII., Akadémia ucca 43. V. 32. (Lift.)

LEGUJABB GRAMOPHON LEMEZEK

Beethoven összes symphoniat
 Weingartner Félix dirigálása, valamint a Léchner quartett által előadva.

Csokról csókra
 operette, legújabb sláger.

Lesz maga jusz is az enyém

Szeret-e még

Doni kozákok énekharának szenzációs lemeze

stb. stb. óriási választékban kaphatók, úgy gépek is.

Gépek havi részletfizetésre is

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
 IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 GRAMOPHONOSZTÁLYÁBAN
 PIAC UCCA 34. SZÁM

Schiffer József
 Üvegcsiszoló- és tükrögyártási telepe
Csapó-utca 19.

GRAMOPHONOK
 GRAMOPHON-LEMEZEK ÉS TŰK
 »HIS MASTER VOYCE«
 kutyás védjegyű
 COLUMBIA, DECCA
 valódi angol gyártmányok
 ODEON
 stb. német gyártmányok

havi részletfizetésre is
 kaphatók

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
 irodalmi és nyomdai részvénytársaság gramophon osztályában
 DEBRECEN, PIAC UCCA 34

SZABÓ JÁNOS
 URISZABÓSA
PÜSPÖKI PALOTA
 Megérkeztek a nyári divatszövetek és vásznak
Buret öltönyt 30 pengőtől — méret után — már készítik

Nem titok többé,
 hogy a valódi
Talizmán sósborszesz
 a legbiztosabb hatású, legerősebb és legolcsóbb egészségpótló házlizer.
Mindenütt kapható.
 Gyártja: **Dr. SZELÉNYI ÁRPÁD** vegyészeti művel, DEBRECEN.
 Próbaüveg 13,500. Középvég 38,000. Nagyüveg 75,000 korona.

Friss száraz anod-telepek,
 összes rádió-ujdonságok kaphatók
SIMON JENŐ József kir. herceg-u. 3.

Ezt a könyvet mindenkinek el kell olvasni!

A huszadik század házasságéletének válságai!
GRÓF HERMANN KEYSERLING
KÖNYV A HÁZASSÁGRÓL
 A házasság mai problémái

Fordította: DR. FÜLÖP ZSIGMOND
 Monumentális munka — Huszonnégy világhírű szerző alkotása
Biztos utmutató mindenki számára a házasság mai válságában

- A „KÖNYV A HÁZASSÁGRÓL“ IRÓI:
- Gróf Hermann Keyserling: A házassági probléma helyes beállítása
 - A. W. Nieuwenhuis: A házasság keletkezése
 - Leo Frobenius: Házasság és anyajog
 - Rabindranath Tagore: A hindu házassági ideál
 - Richard Wilhelm: A kínai házasság
 - Gróf Paul Thuo-Hohenstein: A rangházasság
 - Paul Ernst: Házasság és proletárizálódás
 - Ricarda Huch: Romantikus házasság
 - Jacob Wassermann: Polgári házasság
 - Marta Karweiss: A házasság és az átalakult nő
 - Beatrice M. Hinkle: A házasság Amerikában
 - Thomas Mann: Az átalakuló házasság
 - Bárá Leonie Ungern-Sternberg: A jövő házassága
 - Gróf Hermann Keyserling: A helyes párválasztás
 - Ernst Kretschmer: A testi-leki összhang a házasságban
 - Aifred Adler: A házasság mint közösségi feladat
 - Havelock Ellis: A szerelem mint művészet
 - Mechtilde Liehnowsky: A házasság mint műalkotás
 - Paul Dahlke: A házasság mint bilincs
 - Mathilde von Kemnitz: A házasság mint teljesedés
 - Alphonse Maeder: Házasság és önfejlődés
 - Leo Baeck: A házasság mint titok és parancs
 - Joseph Bernhart: A házasság mint szentség

Ime, három világrész legkiválóbb írói, gondolkodói és költői mondják el véleményüket arról a társadalmi intézményről, a házasságról, melynek alapján való megrendülése okozza a napról napra olvasott, vagy titokban letyoló sok véres családi tragédiát és botrányos vádort. Korunkban majdnem mindenki számára problémává válik a házasság és többé-kevésbé súlyos konfliktusokhoz vezet. Eppen ezért minden kultúremlernek el kell olvasnia ezt a könyvet: a még csak ezután házasulandó fiataloknak azért, hogy a könyvből kapott helyes irányítás alapján a lehetőségig megelőzzék a későbbi konfliktusokat, a már házásoknak pedig azért, hogy megértsék a saját házasságuknak eddig értetlenn problémáit, hogy tisztába jöjjenek azzal, hogy a házasság nem csupán egyszerű nemi és gazdasági együttélés, hanem más igen fontos szempontjai és kellekei is vannak, melyeknek kellő figyelembe vétele megakadályozhatja a sok vaktában való házasodást, de a sok könnyelmű válást is.

Ára: 20 pengő
 Kapható:

Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében

Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatják!

Női kalapok
 legjutányosabban szereshetők be a
LUSZTIG
KALAPSZALONBAN
 SIMONFFY U 29
 Alakítások modellek után olcsón készülnek!

Moderna, kényelmes és olcsó
BÉRAUTÓK
 telefonon is bá mikor megrendelhetők.
 Társas kirándulásokra, vásárookra meg-
 egyezés szerint mindenkor rendelkezésre
 állanak a Rákóczi garage lérautói
RÁKÓCZI UCCA 69.
 Telefon 12 72.
 Éjjel-nappal szotgálat

MEGJELENT
 A LEGUJABB
VASUTI UTMUTATÓ
NYÁRI
MENETRENDEK

Ismertető leírások 1927. Ismertető leírások
 Az összes magyar közlekedési vállalatok: (vasutak, hajók, repülőgépek, autóbuzs, posta) menetrendjei, személy- és postgyászdijszabásai; mozgó- és kalauzposták. Magyarországi vasuti térképe.
 Minden vonat fején jelzésel, hogy milyen postát visz.
Ára 1.60 pengő.
 Kapható a főbizományosnál:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R.-T.
 könyvkereskedésében a főposta mellett, valamint az összes könyv- és papírkereskedésekben és dohányárudákban.

APRÓ HIRDETÉSEK.
HAZASSÁG

Férjhez menne
 ismeretség hiányában 28 éves, református urinő, aki saját jómennelű üzlettel, gyönyörtien berendezett lakással és készpénzhozománnyal rendelkezik. Hozzámenne 35-40 éves intelligens, lehetőleg kereskedőhöz. Csakis komoly, teljes cimmel és fényképpel ellátott ajánlatra válaszolok. A fényképet természetesen visszaküldöm. Ajánlatot „Fűszerkereskedő 28” jellegre kérek a kiadóba. 4308

Házasságot
 biztos sikerrel Daróczyné közvetít Debrecen, Diószegi ucca 20. 4307

VÉTEL
Iparosok figyelmébe!
 Mindenféle kész, haszonra való vasak legolcsóbban kaphatók. — Rezet, ólmit, cinket, ócska vasat legmagasabb árban veszek. Würdiger, Késes ucca 90. 431

ELADÁS
 Eladó
 új háló, börgarnitúra, plüschdiványok, hencserek, tükrök, kerékpár, több butorok. Széchenyi ucca 8., Szentpéteri. 655

Butorszínör,
 paplangomb Barca paszományosnái legolcsóbb. Regenfeld tér 3. 229

Cukrászda
 Kossuth 22., más vállalat miatt azonnal eladó vagy átadó. 4239

Csapó ucca 67.,
 Bálint József asztalos ajánlja saját készítésű butorait. 306

Hordós káposzta
 kapható Kornhausernél, Simonffy ucca 5., kapuátjáró és Csapó ucca 19., színházátjáró. 665

Cementlapok,
 betoncsövek, kutyűrük legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárában, Debrecen, Hatvan-u. 7. 452

Szabó vasaló kályhák,
 kaszák, kapák, fürdőkádak, nyugszékek legolcsóbban Nagy vasúzetében. Csapó ucca forduló. 663

Hatholdas
 buzatermő aljhomok város alatt eladó. Dezső, Nyomatató u. 12. 712

Parkettfényszerítő
padlóakk különlegességek, kályha ezüst, zomáclakkok minden színben kapható Klein Vilmos festéküzletében, Arany János u. 10. (udvar). 363

JOMINÓSÉGÜ
csertéglá és cserép kapható a Tóth és Sebestyén Rt. Kishegyesi uti téglagyárából. — Eladása Simonffy ucca 1/a. II. emelet. Telefon 6-10. 388

BUTOR
legjobb minőségben, legolcsóbb árban, legkedvezőbb feltételekkel. Szántó Zsigmond, Színház-átjáró. 468

Gumikabátot,
gyermekruhát olcsót és jót csak a Budapesti Férfiúruha Aruházban vásárolhat, Csapó ucca 17. Színház-átjáró. 669

Női és férfi
divatkalapok a legutányosabban beszerezhető M. Nagy Mihály kalaposnál, Színház-átjáró. Alakítások gyorsan és pontosan eszközöltek. 438

Olcsón
vehet gummitalpu tornacipőt minden színben Emerich Samu cégnél, Csapó ucca 7. 231

Butorok
egolcsóbb beszerzési helye Hausernél, Simonffy ucca 2/c, városi bérház. 256

Valódi
angol tavaszi újdonságok megérkeztek. Hitelképes egyéneknek részletre is. Kupfer, Kistemplombazár. 244

Karbolineum
nagy és kis mennyiségben kapható Klein festéküzlet, Arany János ucca 10. (udvarban). 368

Téglát,
cserepet, meszet, cementet, sódert, stukator nádat legolcsóbban Rosenfeld Kálmánál kaphat és megrendelhet. Költségvetést személyesen bemutatom. Telep: Sálétrom 12. Telefon 674. 297

Kalapok
alakítását, tisztítását vállalom. Új kalapok legszebb modellekben olcsón szerezhető be Oláh József kalapkereskedőnél, Piac ucca 63. 308

Perzsaszőnyeget
kéz alatt vennék. Cím a kiadóban 3965

Kapák,
ásók, fonatok, méhészeti cikkek, műlép kapható Bakos vaskereskedésében, Csapó 86. 305

Eladó
jókarban levő ház, beköltözhető, van rajta 3 szoba, 2 konyha, elkerített baromfiudvar, tyúkólak, fűkamrák, szivattyús kut és gyümölcsfák, 375 négyszögöl földdel. Értekezni a helyszínen: Tócskerti, Faiskola ucca 7/g. Özv. Polgáriné. 3876

Cipő olcsóság!
Férfi és női gyermekcipők, valamint angol szövetek olcsón beszerezhető Arany János ucca 8. udvarban Weisznál. 679

Sírkövek
műköből, termésköből olcsón kaphatók Debreceni Működgyárnál, Fürdő ucca 2. 388

Most érkezett
női és uridivat cipők olcsón lesznek árusítva. Makói cipőlerakat, Széchenyi ucca 44. 315

Mész,
darabos és oltott, cement és mindennemű építkezési anyagok, tüzi-fa, hasámban, aprítottan a legszolidabb kiszolgálásban kapható. — Fischer Béla, Hatvan ucca 64. 440

10 szövöszék,
üzemképes, olcsón eladó. Katz, Széchenyi ucca 23. 4275

Király kávé!
mégis a legjobbak! Aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. Dégenfeld tér 11. sz. 217

Hencserek,
diványok, matracok, készen kaphatók Glattstein kárpitos mesternél, Püspöki palota. 614

Feltűnő olcsó árban
kaphatók a Gyermekdivatházban Városháza, főkapu mellett mindenféle elsőrangú kivitelben és minőségben készült gyermekruhák: baba ruhák P 2.50-től, játszóruhák P 4.20-tól, Karbion leányka ruhák P 2.70-től, fű vászonöltönyök P 6.20-tól, fehér damaszt vászon matróruhák fiuk és lányoknak P. 11.60-tól. Gyönyörű kézimunkás grenadin ruhácskák a legizlésebb kivitelben.

Eladó
egy jókarban levő cséplőgép. Kemény György, Bánk-tanya 112. 4295

**Kézimunka-
anyagok,** fonalak, gépszurozás, plüsszirozás legolcsóbban Szilágyinál, Széchenyi ucca 1. 291

**Singer-
kerékpárok,** gumik, alkatrészek legolcsóbban beszerezhető Molnár Testvéreknél, Nagytemplomnál. — Telefon 727. 680

RÉZÓSTÓK RÉSZLETFIZETÉSRE
is Mándokinál, Arany János ucca 13. 284

Kiváló minőségű tégláink
eladását megkezdettük. Építkezésekre olcsó kölcsönt nyújtunk. — Alföldi Takarékpénztár Debrecenben (Bika-szállóval szemben). 677

Lola
kalapszalokban modell után legolcsóbb árban készülnek legszebb női kalapok. Széchenyi ucca 16., keresztépület. 288

**Hálószoba-
és ebédlőberendezés** olcsón eladó. Csokonai ucca 33. Beck. 735

TÜZIFA
és szén legelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tűzifa behozatallal. Telefon 12-50. és 10-93. 388

Angol
férfi és női szövetek leszállított árban hitelképeseknek részletre Weisz Ignácnál, Piac 73. 303

A MARGIT-FÜRDŐ STRANDFÜRDŐJE

nyitva van!

*Fürdés reggel 6 órától este 8-ig
egésznap nőknek és férfiaknak!*

Idény-, havi, előnyös családi bérletek és kedvezményes fűzetjegyek a pénztárnál kaphatók.

**A villamosokban a kalauzoknál uszodajegy az oda
és visszautazással együtt 80 fillérért válthatók.**

Rózsafák
mellé olajbafestett szép védőkarók készülnek és legolcsóbb árban szerezhető be Könyves Tóth Antalnál, Rákóczi ucca 14. sz. 669

Vasárukat
és mindenféle háztartási cikkek részletfizetésre is legolcsóbban beszerezhető Farkas Aron vasüzletében, Csapó u. 18. sz. 4279

Eladó
egy jókarban levő cséplőgép. Kemény György, Bánk-tanya 112. 657

Kocsik,
disznóbőrös homokfutó eladó Oláh kocsiártónál, Rákóczi ucca 11. 671

Permetezők,
kaszák, kapák, fürdőkádak, nyugszékek legolcsóbban Nagy vasüzletében, Csapó uccai forduló. 663

Parti árban
eladom szezomból visszamaradt egész finom őszi és nyári öltönykelmeket, 3 méterenként is. Kivá-natra elkészítem. Roth uriszabó, Bika-bérbáz. 695

MARVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhető a Debreceni Működgyárnál, Fürdő ucca 2. sz. 388

Siremlékek
már 40 pengőtől kaphatók. Sirszegélyek, sirbaltok legutányosabb árban. Harkányi Ede szobrász és kőfaragó mesternél, Piac ucca 83. 521

Mosó,
férfiúruha vásznak legolcsóbban Feldheim Dezsőnél, Piac ucca 67. kapható. 4309

Méhek
KB. kaptárokban, új NB. kaptárak eladók. Vigkedvű 34. Délutánonként. 4312

KERESLET

Fényezősegédet
azonnal alkalmaz Neuländer kocsigyár, Erzsébet u. 28. 737

Egy
megbízható egyén bármily bizalmi állást elvállal. Cím a kiadóban. 3959

Cement-cserép
gyártásban jártas munkások felvétetnek. Burger, Hajdusámson. 4265

Első szobaleányt
keres hosszú és jó bizonyítványokkal Bodor földbirtokos, Nyiregyháza. 4282

Uccai
pince-üzlethelyiség kiadó. Széchenyi ucca 5. 4283

Perfekt
gyors- és gépirónó azonnalra felvétetik. Személyes jelentkezések Phönix Biztosító, Simonffy u. 1. 4315

Nőiruha
varrodába varró- és tanulóleány felvétetik. Gergelyné, Arany János ucca 36. 4306

**Jóminőségű
butorok**
olcsó árban
részletfizetésre is
kaphatók
WEINSTOCK HENRIKNÉL
Miklós utca 2., Apolló-butorüzlet.

Elveszett
szombaton egy sor tekla gyöngy Szent Anna uccán vagy Piac uccán. Megtaláló kéretik elhozni Piac ucca 49. sz. I. emelet keresztépület. 100.000 korona jutalmat kap. 4316

Jóforgalmu
fűszerüzlet berendezéssel és áruval átvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 4317

VEGYES

Egy
különbejáratu butorozott szoba kiadó. Arany János ucca 15. sz. 4305

60 hold
elsőosztályú feketeföld kiadó. Értekezni: Péterfia u. 42., földszint, jobbra. 4301

Különbejáratu
uccai butorozott szoba elsejére kiadó. Széchenyi ucca 27. 4310

Három szoba
kiadó Piac uccán. Érdeklődni Csentes és Emynél, Piac 38. sz. 4314

Irodának
egy vagy két üres szoba kiadó. Dr. Székely, Piac ucca 58. sz. 4313

Plüssz,
gouvre olcsón és szépen készül. Külsővásártér 16., Arany János u. végén. 4297

Sírkövek,
eflakóvek műköből és természetesből legolcsóbban beszerezhető és megrendelhető Polgári Lajos, Tócskerti, Faiskola u. 7/g. 3938

4 VAGY 5 SZOBAS
lakást keresek lehetőleg a központon lelépéssel, esetleg cserélés útján. Cím a kiadóban.

„Anni”
kalapszalon 3 pengőért alakit model után, 8 pengőért már nyári újdonságok kaphatók. (Csapó u. 58.) 691

Lusztig Ernő
műasztalos, Deák Ferenc ucca 10. Vállal mindenféle asztalos munkákat legjobb kivitelben, olcsó árban. 678

Molnár Testvérek
világhírű kerékpárok, varrógépek, alkatrészek raktára, javító műhelye, Nagytemplomnál. Telefon 727. 680

Zsinór,
rojt, harisnyafejlesztés, szemfelszedés Paszománygyárban, Piac u. 32., udvarban. 570

Facementtetők
javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 7. 452

Lakodalmakra,
estélyekre kölcsönzők üveg és porcellánedényeket. Berger, Piac u. 66. 702

Képkerekezést,
ovál, Blandel szögletes legolcsóbban készítek. Berger, Piac ucca 66. 702

MENEKÜLT ÓRAS
szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.